

Fra bekymring til handling – gjør noe med det

**Konferanse om
barn av foreldre med psykisk sykdom, rusmiddel-
avhengighet og/eller alvorlig somatisk sykdom/skade**

**10. - 11. november 2010
Scandic Bergen City, Håkonsgaten, Bergen
Påmeldingsfrist 22. oktober (se eget vedlegg)
Kursavgift kr. 500,-**

**Opplev
CHRISTINE
KOHT**

ONSDAG 10. NOVEMBER

	Kl. 09:30 – 09:45	Åpning av konferansen
	Kl. 09:45 – 10:15	Barns møte med psykisk lidelse v/ Grete Lilian Moen
	Kl. 10:15 – 11:15	“Koht i familien” v/Christine Koht
	Kl. 11:15 – 11:45	Pause
	Kl. 11:45 – 12:30	“Foreldres betydning for barns trivsel og utvikling” v/forsker Helge Holgersen
	Kl. 12:30 – 13:30	Lunsj
	Kl. 13:30 – 14:30	Parallele sesjoner:

1A: “Inntrykk krever uttrykk” v/ Ellen Brochmann.

Hvordan møte barn som har levd med foreldre/foresatte preget av rusmisbruk eller psykiske lidelser? Foredraget vil være praktisk orientert og vil ta sikte på å gi deltakerne konkrete metodeverktøy til bruk i arbeid med barn i vanskelige livssituasjoner. Metodeverktøyet vil ta utgangspunkt i de kunst – og kroppsorienterte terapiformer, og ha fokus på hvordan disse metodene kan hjelpe barn til økt følelse, - tanke og kroppsbevissthet, og gjennom det meddele sine erfaringer, meninger og behov. Det vil bli gitt rikelig med eksempler fra den kliniske hverdagen, og vil være aktuelt for deltakere som jobber med barn og ungdom både individuelt, i gruppe og i familiebehandling.

Ellen Brochmann er utdannet barnevernspedagog med klinisk videreutdanning i kunst- og uttrykksterapi m/ fordypning i psykodrama. Lang erfaring fra kommunalt barnevern, barnevernsinstitusjoner og Bup. Jobber i dag som familieveileder i Bergen kommune og som prosjektleder vedr. etablering av gruppetilbud for barn utsatt for seksuelle overgrep ved Senter mot incest og seksuelle overgrep i Hordaland. Har de siste 7 årene også vært tilknyttet Bup Betanien som kunst- og uttrykksterapeut.

1B: “Foreldres betydning for barns trivsel og utvikling” Helge Holgersen
Helge Holgersen går dypere inn i tema fra plenumsinnlegget før lunsj.

1C: Nasjonale retningslinjer for gravide i LAR og oppfølging av barnet og familien til barnet når skolealder v/ Gabrielle Welle Strand

Helsedirektoratet holder på med å slutføre arbeidet med denne nasjonale retningslinjen for gravide i LAR og oppfølgingen etter fødselen for barnet og familien. Retningslinjen gir anbefalinger av faglig og organisatorisk karakter for svangerskapet, oppholdet på sykehuset i forbindelse med fødselen og for oppfølgingen av barnet og familien frem til skolealder. Anbefalingene kan i stor grad også anvendes for barn/kvinner/familier hvor mor har brukt rusmidler (inkludert alkohol) eller vanedannende medikamenter i svangerskapet eller hvor mor tidligere har vært rusavhengig.

Gabrielle Welle-Strand har arbeidet i mange år som lege i rusfeltet, blant annet med oppsøkende legearbeid, på Uteseksjonen, ved Akuttinstitusjonen på Ullevål og i LAR ØST. Hun er nå ansatt i Helsedirektoratet, avdeling for psykisk helsevern og rus. Hun forsker deltid på Seraf (Senter for rus- og avhengighetsforskning ved Universitetet i Oslo) på kvinner som har brukt metadon eller buprenorfin i svangerskapet.

1D: “Tidlig intervensjon – unge i risiko” v/Vibeke Johannessen

Å komme i posisjon til unge som skulker skolen er viktig i en tidlig fase for å forhindre problemutvikling. Risikoutvikling av tidlig rusdebut krever en tidlig identifisering av problemfeltet. Kompetansesenteret rus region vest vil presentere to ulike prosjekter som inneholder innsats for å styrke kompetanse overfor unge i risiko.

Vibeke Johannessen er prosjektsjef ved kompetansesenter rus region vest Bergen Stiftelsen Bergsklinikkene

1E: Modellkommuneprosjektet for barn av psykisk syke og rusmisbrukende foreldre v/ Inger Jørgensen, Askøy kommune

Askøy kommune er Modellkommune i satsningen på barn av psykisk syke og/ eller rusmisbrukende foreldre. Foredraget vil handle om erfaringer og utfordringer som modellkommune. Det vil presentere utfordringer og tilnærminger til det å drive et prosjekt og hvordan vi i Askøy kommune driver prosjektet videre til tross for utfordringer på veien

Inger Jørgensen er prosjektleder for modellkommuneprosjektet i Askøy kommune. Hun er ansatt som kvalitetsrådgiver i kommunehelsetjenesten. Er utdannet med en mastergrad i Interpersonell kommunikasjon i organisasjoner ved universitetet i Ålborg og har tatt videreutdanning i ‘Kvalitetsforbedring i helsetjenesten’ ved universitetet i Bergen.

Kl. 14:30 – 14:45

Pause

ONSDAG 10. NOVEMBER FORTSETTER:

Kl. 14:45 – 15:45

Parallele sesjoner:

2A: "Inntrykk krever uttrykk" v/ Ellen Brochmann

Hvordan møte barn som har levd med foreldre/foresatte preget av rusmisbruk eller psykiske lidelser? Foredraget vil være praktisk orientert og vil ta sikte på å gi deltakerne konkrete metodeverktøy til bruk i arbeid med barn i vanskelige livssituasjoner. Metodeverktøyet vil ta utgangspunkt i de kunst- og kroppsorienterte terapiformer, og ha fokus på hvordan disse metodene kan hjelpe barn til økt følelse, - tanke og kroppsbewissthet, og gjennom det meddele sine erfaringer, meninger og behov. Det vil bli gitt rikelig med eksempler fra den kliniske hverdagen, og vil være aktuelt for deltakere som jobber med barn og ungdom både individuelt, i gruppe og i familiebehandling.

Ellen Brochmann er utdannet barnevernspedagog med klinisk videreutdanning i kunst- og uttrykksterapi m/ fordypning i psykodrama. Lang erfaring fra kommunalt barnevern, barnevernsinstitusjoner og Bup. Jobber i dag som familieveileder i Bergen kommune og som prosjektleder vedr. etablering av gruppetilbud for barn utsatt for seksuelle overgrep ved Senter mot incest og seksuelle overgrep i Hordaland. Har de siste 7 årene også vært tilknyttet Bup Betanien som kunst- og uttrykksterapeut.

2B: "Dialogmøtet" – møtet mellom politikere og brukere av tjenester i Haugesund kommune

Haugesund kommune er Modellkommune i satsningen på barn av psykisk syke og/ eller rusmisbrukende foreldre. I Haugesund har etablert en modell de kaller "Dialogmøter", som er et møteforum mellom politikere i kommunen og brukere av aktuelle tjenester.

2C: Nasjonale retningslinjer for gravide i LAR og oppfølging av barnet og familien til barnet når skolealder v/ Gabrielle Welle Strand

Helsedirektoratet holder på med å slutføre arbeidet med denne nasjonale retningslinjen for gravide i LAR og oppfølgingen etter fødselen for barnet og familien. Retningslinjen gir anbefalinger av faglig og organisatorisk karakter for svangerskapet, oppholdet på sykehuset i forbindelse med fødselen og for oppfølgingen av barnet og familien frem til skolealder. Anbefalingene kan i stor grad også anvendes for barn/kvinner/familier hvor mor har brukt rusmidler (inkludert alkohol) eller vanedannende medikamenter i svangerskapet eller hvor mor tidligere har vært rusavhengig

Gabrielle Welle-Strand

har arbeidet i mange år som lege i rusfeltet, blant annet med oppsøkende legearbeid, på Uteseksjonen, ved Akuttinstitusjonen på Ullevål og i LAR ØST. Hun er nå ansatt i Helsedirektoratet, avdeling for psykisk helsevern og rus. Hun forsker deltid på Seraf (Senter for rus- og avhengighetsforskning ved Universitetet i Oslo) på kvinner som har brukt metadon eller buprenorfin i svangerskapet.

2D: Prosjekt Barne- og pårørende-kontakt. Erfaringer med utvidet oppfølging av barn og pårørende i rusbehandling v/ Lise Rasmussen og Anne Schanche Selbekk

Rogaland A-senter har siden 2008 prøvd ut en ordning med en Barne- og pårørendekontakt i full stilling for å være en støttefunksjon for barn og pårørende,

før, under og etter et behandlingsforløp. Vi vil i dette seminaret fokusere nærmere på de metodiske verktøyene som er brukt i arbeidet, i forhold til samtaler med, samarbeid om og oppfølging av, barn, familier og foreldre. Vi vil også se prosjektet i lys av lovendringene (Helsepersonelloven § 10a og § 25, Spesialisthelsetjenesteloven § 3-7a) i forhold til oppfølging av barn som pårørende og rundskrivet (IS-5/2010) som konkretiserer disse lovendringene.

Lise Rasmussen er familiet-
erapeut og barne-
og pårørendekontakt ved Rogaland A-senter

Anne Schanche Selbekk er sosiolog ved Kompetansesenter rus, Rogaland A-senter

2E: "Mentalisering som beskyttelse" v/ Ann Helen Sandal og Unni Strandmann

Hvordan øke mentaliseringsevnen hos sårbar ungdom,- og hvilke positive konsekvenser kan dette gi?

Ann Helen Sandal er psykolog og har arbeidet på Kasa ungdomssenter i to år. Unni Strandman er barnevernspedagog, hun er avdelingsleder i Kasa og har arbeidet i organisasjonen i 4 år. Arbeidet med implementering av mentalisering og mentaliseringsbasert terapi i det miljøterapeutiske arbeidet har vært sentralt for begge to.

Kl. 15:45 – 16:15

Pause

Kl. 16:15 – 17:00 "Kostnadsutviklingen i barnevernet" v/ Lars Håkonsen, prosjekt-leder ved Telemarksforkning

Kl. 17:00

SLUTT

TORS DAG 11. NOVEMBER

Kl. 09:00 – 09:15: Åpning

Kl. 09:15 – 09:45: Fra bekymring til handling – hvorfor hjelper det å snakke med folk? v/ Solveig Storbækken

Hesledirektoratet har siden 2007 hatt en nasjonal satsning innen tidlig intervensjon. Et ledd har vært å utarbeide en praktisk hanslingsveileder rettet mot ansatte og ledere både i 1. og 2. linjetjenesten. Veilederen er utarbeidet i samarbeid med BUFDIR, Politidirektoratet og Utdanningsdirektoratet.

Hvordan kan vi bidra til en tidligere innsats på rusområdet, slik at problemer knyttet til rus blir identifisert og håndtert før de vokser seg store og det er behov for mer omfattende innsats? Om implementering av veilederen "Fra bekymring til handling".

***Solveig Storbækken**, spesialkonsulent ved Kompetansesenter rus – region vest Bergen, Stiftelsen Bergensklinikkene*

Kl. 09:45 – 10:15 "Fra det bekymrede blikk til handling" v/Siri Gjesdahl

Implementering av veilederen "Fra bekymring til handling" – hva er lovpålagt og ikke? Rundskriv fra Helse- og omsorgsdepartementet til kommuner og spesialisthelsetjenestene.

***Siri Gjesdahl** er leder for BarnsBeste, nasjonalt kompetansenettverk for barn som pårørende, opprettet av Helse- og omsorgsdepartementet*

Kl. 10:15 – 10:30: Pause

Kl. 10:30 – 11:30: Parallele sesjoner:

3A:

3B: "Barnehusets arbeid for å fremme trygghet og rettsikkerhet for overgrepsutsatte barn" v/ Eirin Baugstø og Henry Molvær

Et kompetansesenter for barn utsatt for vold og seksuelle overgrep og eksponert for vold i nære relasjoner. Hva er tilbudet og hvordan kan vi samarbeide?

***Eirin Baugstø** er barnevernspedagog og senierrådgiver ved Barnehuset i Bergen
Henry Molvær er psykologspesialist ved Barnehuset i Bergen*

3C: "Fra bekymring til handling – gjør noe med det – men hvordan?" v/ Reidun Dybsland

Å snakke med barn om tabuiserte tema oppleves vanskelig. Hva er det i oss, i møte med denne problematikken, som gjør det så vanskelig?

***Reidun Dybsland** har mastergrad i barnevern samt veilederutdanning. Hun er ansatt i halv stilling ved RVTS og i halv stilling ved Barnehuset Bergen*

3D: "Møte med traumatiserte flyktninger – erfaringer fra arbeid med barn, foreldre og enslige mindreårige flyktninger" v/ Patrick J. O`Loughlin og Rafik Awadallah

Innlederne har hentet erfaringene fra arbeidet med enslige mindreårige, individuelt og i grupper, barnegrupper og kontakt med foreldre, da særlig i det palestinske miljøet i Bergen. Hvordan kan det norske arbeidet med barn og foreldre betraktes fra en palestinsk psykologs perspektiv?

***Patrick O`Loughlin** er utdannet lærer og psykolog fra Storbritannia, og er spesialist i klinisk psykologi. Han har*

arbeidet i flerkulturelle miljø i Storbritannia, Zambia, Afrika og Norge. Han leder fagteam flyktningehelse og tvungen migrasjon ved RVTS.

***Rafik Awadallah** PhD, er psykolog fra Gaza, Palestina. Han har lang erfaring i arbeidet med traumatiserte barn, voksne og familier basert på det internasjonalt anerkjente Gaza Community Mental Health programme. Han arbeider for tiden ved Nygård Skole i Bergen kommune.*

3E: Helge Holgersen "Sorg og krise"

Kl. 11:30 – 12:30 Lunsj

Kl. 12:30 – 13:30 Parallele sesjoner:

TORS DAG 11. NOVEMBER FORTSETTER:

4A: "Å gå fra TABU til TUBA – ut av alkohol-/rusfamiliens taushet" v/ Beate Bø og Øyvind Heen Ottesen

TUBA er et gratis lavterskeltilbud som tilbyr terapi og rådgivning til barn og unge mellom 14 og 35 år som har vokst opp i en familie med alkohol- og/eller andre rusproblemer. Barn påvirkes i stor grad av livet med en rusavhengig- også senere i tilværelsen. TUBA's behandling er en psykoterapeutisk støtte til å klare overgangen fra å ha bodd i en familie med rusproblemer til et tilfredsstillende eget liv. Forskning har vist at denne overgangen er særlig risikofylt. Foredraget vil gi en introduksjon til tilbudet, si noe om TUBA's faglig profil og hvilke typiske elementer behandling i TUBA innebærer. TUBA finansieres av Blå Kors TV- aksjonen 2008.

Beate Bø er psykolog og ansatt som prosjektleder i TUBA Bergen.

Øyvind Heen Ottesen er psykolog og ansatt i TUBA Bergen i 50 % stilling i tillegg til arbeid ved RVTS-Vest, fagteam vold og seksuelle overgrep

4B: "Bedre Tverrfaglig Innsats" v/ Eva Mikkelsen og Silje Berge

En samarbeidsmodell for tverrfaglig og tverretattlig innsats rettet mot barn av psykisk syke og/ eller rusmisbrukende foreldre.

Eva Mikkelsen er regional koordinator i Bufetet, region vest, for regjeringens nasjonale satsning rettet mot barn av psykisk syke og eller rusmisbrukende foreldre 0-6 år

Silje Berge er ruskonsulent i Årdal kommune

4C: Samhandling, ansvar og taushetsplikt

4D: "Mentalisering som beskyttelse" v/ Ann Helen Sandal og Unni Strandmann

Hvordan øke mentaliseringsevnen hos sårbar ungdom,- og hvilke positive konsekvenser kan dette gi?

Ann Helen Sandal er psykolog og har arbeidet på Kasa ungdomssenter i to år. **Unni Strandmann** er barnevernspedagog, hun er avdelingsleder i Kasa og har arbeidet i organisasjonen i 4 år. Arbeidet med implementering av mentalisering og mentaliseringsbasert terapi i det miljøterapeutiske arbeidet har vært sentralt for begge to

4E: "Fra bekymring til handling – gjør noe med det – men hvordan?" v/ Reidun Dybsland

Å snakke med barn om tabuiserte tema oppleves vanskelig. Hva er det i oss, i møte med denne problematikken, som gjør det så vanskelig?

Reidun Dybsland har mastergrad i barnevern samt veilederutdanning.. Hun er ansatt i halv stilling ved RVTS og i halv stilling ved Barnehuset Bergen.

Kl. 13:30 – 14:00

Pause

Kl. 14:00 – 14:45

Plenum

- Deltakere som trenger hotellovernatting må dekke dette selv, og kan bestille dette via Scandic Bergen City. Overnatting til kr. 1090,- pr. pers i enkeltrom m/frokost og 645,- pr pers i dobbeltrom m frokost . Oppgi Kode: BUFETAT 10 ved bestilling.
- Maks 200 deltakere, så det lønner seg å være tidlig ute. Påmeldingsfrist 22. oktober

ARRANGØRER:

